

اتحاد چین با غول های نفتی تحریم شده

ادامه از صفحه یک

چین تنها خریدار نفت ایران در تحریم

طبق تصویر شماره ۲، میزان صادرات نفت ایران به چین از سال ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۵ به میزان بیش از ۱٫۲ میلیون بشکه در روز افزایش یافته است. اکنون چینی ها تنها خریدار نفت ایران هستند که نفت کشور ما را با وجود انواع ریسک های تحریمی خریداری می کنند. نکته جالب اینکه در دوره دوم ترامپ و با وجود بازگشت سیاست «فشار حداکثری» برای به صفر رساندن صادرات نفت ایران، تاکنون رقم صادرات نفت کشور تنها ۸۰ هزار بشکه کاهش یافته که این موضوع نیز تحت تأثیر تحولات بازار نفت، موضوعی طبیعی است و تاکنون می توان مدعی شد که فشار حداکثری با کمک چینی هاخنثی شده است.

۴۰۰ هزار بشکه نفت کاراکاس در بازار چین

طبق تصویر شماره ۳، سهم چین از خرید نفت ونزوئلا در سال ۲۰۱۸ یعنی یک سال قبل از آغاز تحریم های نفتی آمریکا، ۲۴٫۲ درصد بود، اما این رقم در سال ۲۰۲۲ و اوج تحریم های نفتی به ۶۸٫۸ درصد رسید. در واقع با کمک چین، درآمدهای نفتی ونزوئلا احیا شد و با همکاری ایران نیز تولید نفت کشور از کمتر از ۵۰۰ هزار بشکه در روز، اکنون به بالای یک میلیون بشکه در روز افزایش یافته، در نتیجه دولت آمریکا با مشاهده کم اثرشدن تحریم های نفتی، خودش نیز اقدام به خرید نفت ونزوئلا کرد و در سال ۲۰۲۵ طبق آمار مؤسسه کپلر، ایالات متحده ۲۲٫۴ درصد از صادرات نفت ونزوئلا سهم دارد. البته همچنان چین با سهمی نزدیک به ۵۶ درصدی، بزرگترین خریدار نفت ونزوئلا محسوب می شود که ارز موردنیاز این کشور را تأمین می کند، در نتیجه از موعد آغاز تحریم های آمریکا علیه ونزوئلا، سهم چین از صادرات نفت این کشور بین ۲٫۳ تا ۲٫۸ برابر جهش یافته و چینی ها روزانه بیش از ۴۰۰ هزار بشکه نفت ونزوئلا را خریداری می کنند که نشان می دهد پکن خواهان تقویت اقتصادی ونزوئلا برای مقابله با سیاست های آمریکاست.

۳۳ درصد از بازار نفت چین در اختیار کشورهای تحریمی

در تصویر شماره ۴، سهم نفت کشورهای تحریم شده از کل واردات نفت چین آورده شده است. طبق آمار مؤسسه کپلر، قبل از وقوع جنگ اوکراین ۲۱٫۸ درصد از نفت وارداتی چین از سه کشور ایران، ونزوئلا و روسیه بود که این سهم در سال ۲۰۲۴ به ۳۳٫۶ درصد رسید و ۱۱٫۸ درصد افزایش یافت.

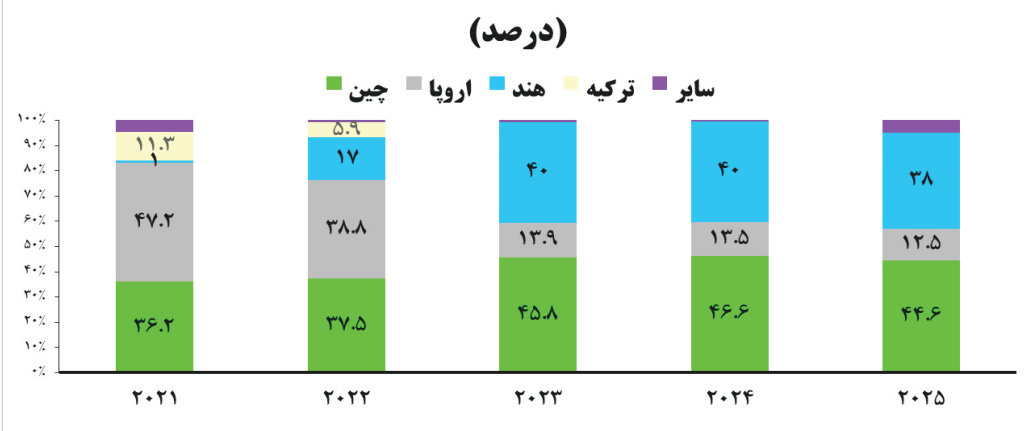
البته سهم نفت های تحریمی از خرید چین در سال ۲۰۲۵ حدود ۲ درصد کاهش یافت که این موضوع را می توان ناشی از تردید چین در خرید نفت روسیه با وجود احتمال توافق پوتین و ترامپ و همچنین اختلالات تحریم های نفتی اعمال شده ذیل فشار حداکثری بر انتقال نفت ایران به بازار چین دانست. در تصویر شماره ۵، تغییرات میزان واردات نفت توسط چین از کشورهای مختلف آورده شده است. طبق این تصویر، بعد از جنگ اوکراین، صادرات نفت ایران، روسیه و ونزوئلا به ترتیب ۸۳۰، ۳۷۸ و ۳۵ هزار بشکه به چین و مجموعاً یک میلیون و ۲۴۳ هزار بشکه در روز افزایش یافته است. نکته جالب اینکه افزایش صادرات نفت کشورهای تحریمی با کاهش خرید نفت چین از آمریکا و متحدانش همچون عربستان، انگلیس، نروژ و... همراه بوده است.

لزوم اهرم کردن نفت

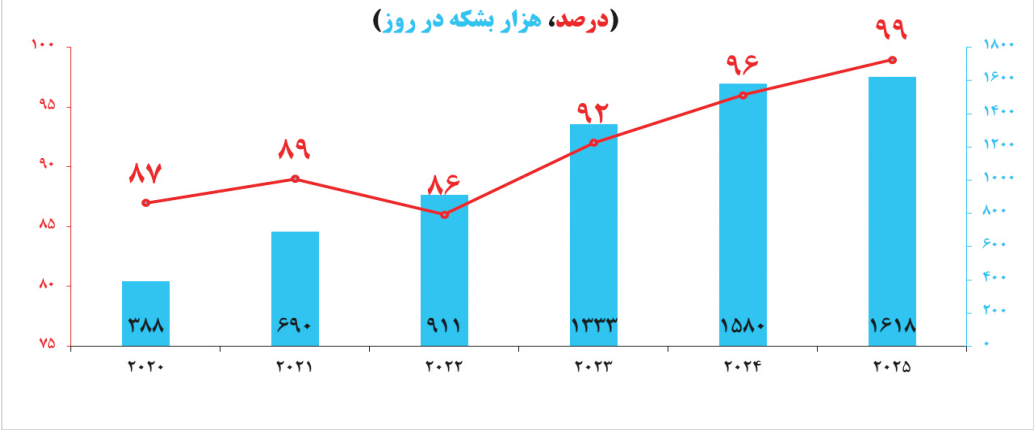
در همکاری های راهبردی با چین

به طور کلی، تغییر رفتار چین در تعیین سهم کشورهای از بازار نفت خود با دو هدف صورت گرفته است؛ اولاً با وجود تشدید تنش بین این کشور و آمریکا، تأمین امنیت انرژی چین یکی از اصلی ترین اولویت های این کشور است که طبیعتاً این امنیت با خرید نفت از بلوک مقابل آمریکا از جمله کشورهای ایران، ونزوئلا و روسیه تأمین می شود نه کشورهای همسو با آمریکا. ثانیاً خرید نفت از کشورهای تحریم شده توسط آمریکا، منابع مالی مناسبی از سمت چین به آن ها تزریق می کند که بتوانند با قدرت بیشتری به مقابله با آمریکا بپردازند و در نتیجه چین به جای تقابل مستقیم با آمریکا به پشتیبانی از این کشور ها می پردازد. بنابراین حال که منافع چین و ایران تحت تأثیر تحولات جهانی با یکدیگر همسو شده (و البته پیش تر نیز همسو بوده)، با توجه به پیوند نفتی دو کشور، ایران می تواند از اهرم نفت برای دریافت فاینانس از چین جهت تأمین مالی پروژه های کریدوری مشترک دو کشور در ایران استفاده کند، همچنین تأمین کالای اساسی و تسویه ارزی بر مبنای پول های ملی ریال و یوآن از دیگر محور های همکاری راهبردی این دو کشور است. زمینه دیگر همکاری نیز به توسعه انرژی های سبز از جمله انرژی خورشیدی مربوط می شود که در این حوزه چینی ها تحت تحریم آمریکا قرار گرفته و به کمک ایران نیاز دارند و از طرفی ایران نیز برای رفع ناترازی انرژی خود به انرژی سبز چین نیازمند است. در مجموع موارد قابل تعریف برای همکاری راهبردی ایران و چین بسیار است که پرداختن به آن نیازمند گزارش مجزایی است ولی آنچه بهتر است این همکاری ها را شکل می دهد تجارت نفتی دو کشور است که فعلاً تحت تأثیر دشمن مشترک یعنی آمریکا در فضایی ایمن در حال انجام است.

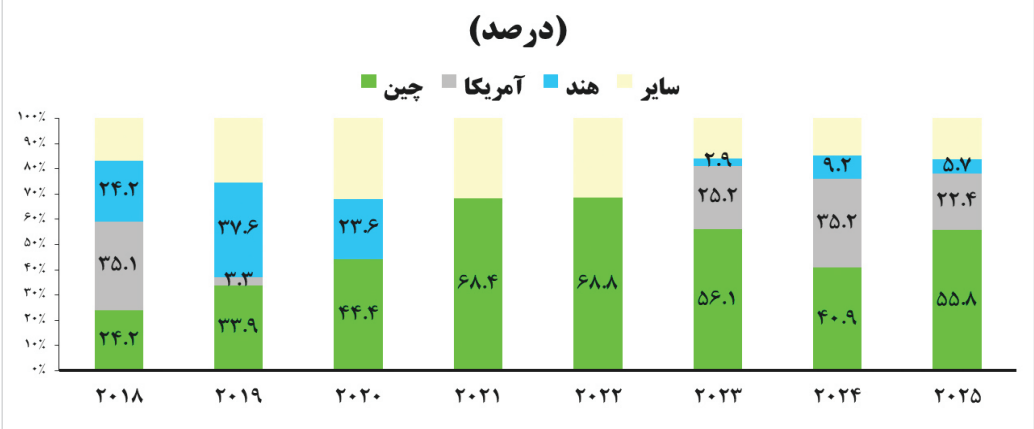
سهم کشور ها از صادرات نفت خام روسیه

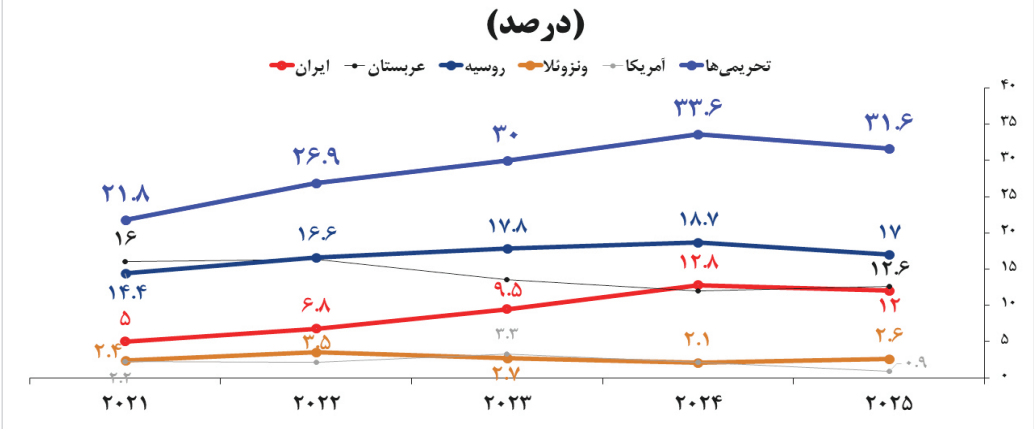
میزان و سهم چین از صادرات نفت ایران

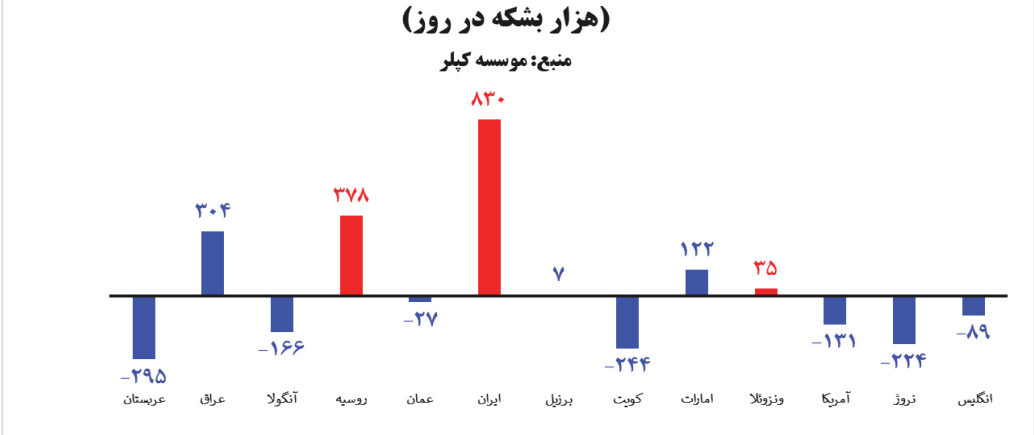
سهم کشور ها از صادرات نفت خام ونزوئلا

سهم کشور ها از واردات نفت چین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین

تغییر سبد واردات نفت چین بعد از جنگ اوکراین